

Załącznik nr 2
do Uchwały Nr XXXIII/191/2009 Rady Miejskiej w Prabutach
z dnia 01 czerwca 2009 roku

Plan Odnowy Miejscowości

Województwo Pomorskie
Powiat Kwidzyński
Gmina Prabuty
Miejscowość Gdakowo

Gdakowo 2009

Spis Treści:

1. Położenie.....	3
2. Rys historyczny.....	4
3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.....	5
4. Analiza SWOT (Gdakowo).....	6
5. Opis przedsięwzięcia.....	7
6. Wykaz planowanych zadań inwestycyjnych oraz przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną.....	8

1. Położenie

Gdakowo (niemiecka nazwa Dachau) to wieś sołecka położona w województwie pomorskim, w powiecie kwidzyńskim, w północnej części gminy Prabuty w odległości około 8km od miasta. Położona jest na terenie falistym, nad Postolińską Strugą. Teren wokół wsi nie jest zalesiony, a w pobliżu znajdują się nieliczne niewielkie oczka wodne i kanały. Gdakowo zajmuje aktualnie powierzchnię 660 ha. W 2007 roku wieś zamieszkiwana była przez 227 osób.

2. Rys historyczny

Pierwsze informacje historyczne o Gdakowie pochodzą z 1285 roku. Wówczas za długi kapituła pomezkańska sprzedała ziemię Dietrichowi Stange przybyłemu na te ziemie w celu kolonizacji Pomezanii. W 1321 roku zbył przejęte dobra toruńskiemu mieszczaninowi Johannowi Wenke. W 1367 roku właścicielami Gdakowa stała się rodzina Pope, co zostało zatwierdzone przez ówczesnego biskupa pomezkańskiego Rudolfa. Wówczas po raz pierwszy Gdakowo zostało określone mianem wsi. Na początku XV w. istniała tam kaplica oraz karczma, które zostały zniszczone tak, jak i cała miejscowość podczas wojny polsko-krzyżackiej w 1414 roku zwanej wojną głodową. W 1601 roku w Gdakowie został wybudowany kościół ewangelicki, który w późniejszym okresie został zniszczony w wyniku wojen polsko-szwedzkich. W 1789 roku we wsi znajdowały się 34 domy mieszkalne, w których zamieszkiwało około 300 mieszkańców. Blisko wiek później we wsi zlokalizowanych było już 48 budynków mieszkalnych, w których zamieszkiwało 357 osób. Większość mieszkańców stanowili wówczas ewangelicy. Mieli oni w tamtych czasach własny kościół, który zbudowano w latach 1753-1755 oraz szkołę. Wieś posiadała również cmentarz ewangelicki zlokalizowany po zachodniej stronie kościoła. Od 1812 roku Gdakowski kościół był filią kościoła w Rodowie Dużym (wieś oddalona od Gdakowa o około 5km.). Taki stan utrzymany jest do dnia dzisiejszego. Katolicy mieli w tamtym czasie własną parafię w Prabutach. Gdakowo zajmowało pod koniec XIX w. powierzchnię 768 ha, z czego 678 ha stanowiły grunty orne. Od 1876 roku przez osadę przebiega nowa linia kolejowa Malbork - Prabuty - Iława. Tak dogodne położenie wsi spowodowało, że w 1912 roku w odległości około 2 km od wsi wybudowany został duży i funkcjonalny, jak na owe czasy dworzec kolejowy. Wiec XIX zaowocował również wybudowaniem szkoły. W 1900 r. we wsi wybudowano nowoczesną mleczarnię mechaniczną. Swoje siedziby w Gdakowie miały także od 1920 roku poczta oraz od 1921 roku Ochotnicza Straż Ogniowa. W 1933 roku w południowo - wschodniej części wsi powstało osiedle domków jednorodzinnych. Składało się ono wówczas z 6 domów mieszkalnych. Budowa osiedla spowodowała zmianę dotychczasowego układu wsi.

Do dzisiejszych czasów zachował się dawny układ drożny - wielodrożnica oraz dużą część zabudowy. Stara zabudowa została jednak nieco zniekształcona remontami i przebudowami.

3. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości.

Największym zachowanym do chwili obecnej zabytkiem jest wspomniany już powyżej dawny kościół ewangelicki wybudowany w latach 1753-1755. Stanowi pamiątkę po polskim zborze ewangelickim. Kościół jako jeden z nielicznych w tym rejonie zbudowany jest w stylu barokowym. Wnętrze świątyni pokryte jest pułapem deskowym. Z oryginalnego wyposażenia świątyni zachował się dzwon, który pochodzi z 1647 roku. Kolejnym elementem posiadającym wartość historyczną są drzwi wejściowe, posiadające okucia wykonane w 1755 roku.

Kościół p.w. św. Anny w Gdakowie.

Pod kościołem znajdują się krypty grzebalne, które do chwili obecnej nie dostały przebadane. Kościół będący częścią dziejów tego regionu oraz pamiątką architektury barokowej posiada nie tylko wartość zabytkową, ale i symboliczną. Jest również atrakcją turystyczną, z którą utożsamiają się mieszkańcy Gdakowa, jak i okolicy. Kościół stanowi jeden z czynników integrujących ludność wsi oraz pełni ważną rolę w życiu religijnym miejscowej parafii. Jest on miejscem spotkań miejscowej ludności.

Do pozostałych zachowanych budynków historycznych na terenie wsi Gdakowo należą:

- cmentarz ewangelicki zlokalizowany po zachodniej stronie kościoła. Czynny był do 1945 roku. Najstarsze zachowane nagrobki pochodzą z 1922 roku. Cmentarz zachował

swój dawny układ przestrzenny;

- dawny budynek szkoły, obecnie dom mieszkalny, wybudowany w 1894 roku;
- budynek mleczarni wybudowany w 1900 roku.
- budynek mieszkalny nr 3, oraz budynek gospodarczy, wybudowane przed 1900 rokiem;
- budynki mieszkalne nr 6,7,8,8,9,10,11, osiedle domków jednorodzinnych, wybudowane w 1933 roku;
- budynek mieszkalny nr 14, wybudowany w połowie XIX w.
- stodoła obok budynku mieszkalnego nr 14, wybudowana na początku XX w.
- budynek mieszkalny nr 15, wybudowany na początku XX w.
- budynek mieszkalny nr 17, wybudowany na początku XX w.
- budynek mieszkalny nr 18, wybudowany na początku XX w.
- budynek mieszkalny nr 20, wybudowany na przełomie XIX i XX w.
- budynek mieszkalny nr 24 A, wybudowany na początku XX w.
- budynki gospodarcze nr 26, wybudowane na początku XX w.
- budynek mieszkalny nr 28, wybudowany na początku XX w.
- budynek mieszkalny nr 30, wybudowany na początku XX w.
- budynek mieszkalny nr 32, wybudowany na początku XX w.
- budynek mieszkalny nr 33, wybudowany pod koniec XIX w.
- budynek mieszkalny nr 34, wybudowany na początku XX w.

Przez Gdakowo przebiega ścieżka rowerowa: Prabuty – Szramowo - Laskowice - Orkusz – Gdakowo – Sypanica - Prabuty. Jej łączna długość wynosi prawie 27 km.

4. Analiza SWOT (Gdakowo).

Silne strony	Słabe strony
• atrakcyjne tereny rekreacyjne- w niewielkiej odległości od wsi znajdują się lasy oraz jeziora; • znaczące walory krajobrazowe; • brak w pobliżu wsi przemysłu degradującego środowisko; • położenie w pobliżu dworca kolejowego;	• zły stan techniczny dróg; • brak chodników, parkingu - co powoduje zagrożenie dla ruchu pieszych; • zła estetyka istniejącej infrastruktury; • brak miejsca spotkań mieszkańców, brak możliwości szerszej integracji społecznej; • brak zaplecza rekreacyjno wypoczynkowego;

● bogata historia wsi; ● wysoki poziom zwodociągowania gminy; ● zainteresowanie mieszkańców rozwojem infrastruktury technicznej; ● posiadanie terenów mogących służyć aktywizacji społecznej mieszkańców ● niewielki procent osób bezrobotnych w stosunku do innych wsi na terenie gminy; ● zaangażowanie młodzieży sprawami wsi;	● brak kanalizacji szczególnie na terenach wiejskich; ● brak szkoły na terenie wsi; ● brak gazyfikacji wsi;
Szanse	Zagrożenia
● położenie przy trasie kolejowej Gdynia-Warszawa; ● plan gruntownego remontu drogi wojewódzkiej nr 518 (Prabuty - Sztum) przebiegającej w pobliżu wsi; ● możliwość ubiegania się o środki zewnętrzne na rozwój społeczno-ekonomiczny; ● zwiększający się stopień komputeryzacji, telefonizacji oraz dostępu do internetu; ● rosnące zapotrzebowanie na inwestycje infrastrukturalne; ● rozwój tendencji do budowania gospodarki opartej na wiedzy i społeczeństwie; ● rosnąca aktywność turystyczna oraz wzrost zainteresowania aktywnym wypoczynkiem i agroturystyką; ● możliwość uzyskania dotacji na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków;	● migracja zarobkowa mieszkańców wsi, rozszerzenie rynku pracy w związku z uczestnictwem Polski w UE; ● wysokie bezrobocie zwłaszcza na obszarach wiejskich; ● niskie kwalifikacje osób bezrobotnych, szczególnie z terenów wiejskich; ● duże problemy ze zmianą mentalności osób bezrobotnych z terenów wiejskich; ● wolno powstająca na wsi w stosunku do miast infrastruktura techniczna

5. Opis przedsięwzięcia

Gdakowo jest wsią z historycznie ukształtowanym centrum wyznaczonym przez trzy drogi gminne i jedną powiatową. W kwartale tym znajdowały się budynek kościoła, szkoła, mleczarnia, restauracja i sklep. W obecnej chwili dotychczasowa szkoła i mleczarnia zmieniły swoje funkcje na budynki mieszkalne. Obszar wyznaczony przez te budynki dalej stanowi najważniejsze miejsce Gdakowa. To tu znajduje się przystanek dla dzieci dowożonych do szkoły podstawowej i gimnazjum, tu odbywają się spotkania mieszkańców, w tym miejscu odbywają się wszystkie uroczystości kościelne. Brak podstawowej infrastruktury znacznie utrudnia jednak realizację tych celów.

W chwili obecnej w Gdakowie brakuje też innego, odpowiedniego miejsca, w którym lokalna społeczność mogłaby realizować wspólne plany integracji społecznej i kulturalnej. Taki cel mógłby być osiągnięty poprzez budowę świetlicy wiejskiej, jednak ze względu na wysokie koszty realizacji takiego przedsięwzięcia plan ten jest odłożony do roku 2015.

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie chodnika w ciągu drogi powiatowej, budowie parkingu przy kościele oraz przebudowie i przesunięciu przystanku autobusowego w Gdakowie. Budowa chodnika oraz parkingu położonego w centralnym punkcie wsi, w czasie gdy nie odbywa się na nim natężony ruch spełni rolę miejsca przeznaczonego do organizacji festynów oraz innych spotkań pozwalających integrować lokalną społeczność. Będzie też znacznym udogodnieniem dla turystów i osób uczęszczających do kościoła i zdecydowanie podniesie postrzeganie miejscowości, jako aktywnej społecznie i dbającej o swoje otoczenie.

6. Wykaz planowanych zadań inwestycyjnych oraz przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną.

Planowane zadania inwestycyjne oraz przedsięwzięcia aktywizujące społeczność lokalną	Cel	Harmonogram realizacji	Kwota oraz źródła jej uzyskania
Budowa chodnika w centrum wsi, budowa parkingu przy kościele.	Poprawa infrastruktury drogowej i bezpieczeństwa ruchu	2009 - 2010	450 tys. zł. (finansowanie ze środków zewnętrznych-dotacje z funduszy unijnych i innych)
Miejsce postojowe dla turystów rowerowych przy sklepie	Poprawa infrastruktury	2011	5 tys zł (finansowanie ze środków zewnętrznych-dotacje z funduszy unijnych i innych)
Budowa budynku gospodarczego przy boisku	Poprawa infrastruktury oraz szerzenie kultury	2011 - 2012	200 tys zł. (finansowanie ze środków zewnętrznych-

	fizycznej wśród mieszkańców		dotacje z funduszków unijnych i innych)
Bieżące prace modernizacyjne przy kościółce	Odnowa obiektów dziedzictwa kulturowego	2009-2011	50 tys zł (finansowanie ze środków zewnętrznych- dotacje z funduszków unijnych i innych)
Poprawa estetyki oraz gospodarstw indywidualnych.	Kształtowanie wizerunku wsi, promocja wsi	działania ciągłe	-
Podnoszenie poziomu świadomości społecznej mieszkańców.	Rozwój społeczny	2010-2012	10 tys. zł. (finansowanie ze środków zewnętrznych- dotacje z funduszków unijnych i innych)
Organizowanie spotkań i imprez z udziałem mieszkańców	Integracja społeczna	Działania coroczne 2009-2015	-
Budowa świetlicy wiejskiej	Integracja społeczna	2015 - 2016	400 tys zł. (finansowanie ze środków zewnętrznych- dotacje z funduszków unijnych i innych)